

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. **10** -195**1**

B I N N E N L A N D S E   V E I L I G H E I D S D I E N S T

Maandoverzicht No. 10 - 1951

V E R T R O U W E L I J K

I N H O U D

I.	Communisme Internationaal	blz.	1
II.	Activiteit van de C.P.N.	"	4
III.	Vakbeweging	"	10
IV.	Andere Stromingen	"	19
V.	Indonesië	"	21
VI.	Overzicht Stakingen October 1951	"	22

Bijlagen: 5.

HOOFDSTUK ICOMMUNISME INTERNATIONAALOnverzoenlijke vredesklanken.

Stalin heeft begin October in een interview met een Prawda-correspondent bevestigd, dat onlangs in de Sowjet-Unie een proefneming met een bepaald type atoombom heeft plaats gevonden. Het vraaggesprek werd kennelijk wereldkundig gemaakt bij wijze van politieke tegenzet op de verklaring van het Witte Huis, dat een derde atoom-ontploffing in het gebied der U.S.S.R. werd geregistreerd.

Proeven met atoombommen van verschillend kaliber, aldus Stalin, zullen in de toekomst eveneens genomen worden in overeenstemming met het plan ter verdediging van ons land tegen de aanvallen van het Brits-Amerikaanse agressieve blok. (Onderstreping dezerzijds).

Er zouden, volgens de staatsleider, geen redenen voor Amerika's ongerustheid zijn, omdat "de Sowjet-Unie niet alleen tegen het gebruik van het atoomwapen is, maar ook opkomt voor het stopzetten van de productie ervan".

Natuurlijk, vervolgde Stalin, zouden de agressors de Sowjet-Unie gaarne ongewapend zien in geval zij haar aanvallen. Deze moet de aanvallen echter volledig voorbereid tegemoet kunnen treden.

Op de vraag of de belangen voor de beveiliging van de vrede een atoombom-monopolie der U.S.A. vereisen, antwoordde Stalin "zou het niet juister zijn te zeggen, dat het tegengestelde het geval is; dat het de belangen van het vredesbehoud zijn, die allereerst de opheffing van zulk een monopolie vereisen en voorts ook het onvoorwaardelijk verbod van de atoombom?"

Dit interview moet gezien worden als de kern van de betogen, welke een maand daarna resp. door Beria en Wysjinski in het openbaar werden gehouden.

Beria, lid van het Politburo en vice-minister-president van de Raad van Ministers, borduurde op dit stramien voort in zijn rede van 6 November te Moskou, ter herdenking van de 34ste verjaardag der October-revolutie. Hij refereerde zich aan Stalin's uitspraak over de vredespolitiek der U.S.S.R., met name aan de bereidheid om niet-aanvalspacten te sluiten met de burgerlijke staten. De imperialisten hebben echter geen verdragen nodig. Zij zijn, aldus Beria, beducht voor verdragen met de Sowjet-Unie, omdat zulke verdragen hun agressieplannen kunnen verijdelen en de bewapeningswedloop verbodig maken, die hun milliarden aan overwinsten oplevert. Meer speciaal viel Beria in dit verband de "Amerikaanse monopolisten" aan, die de bewapeningswedloop nodig hebben "om de volkeren leeg te plunderen en tot slaaf te maken".

Wysjinski, de Russische minister van buitenlandse zaken, kwam zelf naar Parijs om op 8 November j.l. in de Algemene Vergadering der Verenigde Naties de Westerse ontwapeningsvoorstellen in het belachelijke te trekken en met hoon te overladen. De berg had, zoals hij het noemde, een muis, en dan nog maar een dode muis gebaad. Hier was z.i. alleen maar sprake van "zuiver gewauwel".

VERTROUWELIJK

Volgens Wysjinski wenst de Sowjet-Unie de vrede te versterken door een onvoorwaardelijk verbod van atoomwapens en niet, zoals Truman en Acheson voorstellen, door vermindering en beperking. Onder het westelijk plan zou, volgens de communistische woordvoerder, de herbewapening rustig worden voortgezet. De uitspraken van het driemanschap Stalin-Beria-Wysjinski bevestigen slechts, dat het Kremlin er voorshands niet toe overgaat om de opzet van zijn bekende vredescampagne ingrijpend te veranderen. De vredesvoorstellen van die zijde lopen nog steeds uit op een hernieuwd formuleren van het diepe wantrouwen tegen de politieke en militaire leiders van het Westen. De voorstellen van deze leiders worden niet eens bekeken op hun objectieve hoedanigheden. De vredesplannen van het Westen worden - ondanks de algemene Stalinistische these van het vreedzaam samengaan der tegengestelde systemen - bij voorbaat gediscrimineerd. Zij zijn immers afkomstig van de (imperialistische, dus oorlogszuchtige) leiders van het Westen.

Moskou's huidige vredesactie is au fond even onverzoenlijk als bijvoorbeeld de onverdraagzame koers, die wijlen Zhdanow in 1947 bij de oprichting van het Kominform voorschreef.

Sindsdien zetten Stalin en zijn Malik's, Malenkov's, Gromyko's, Wysjinski's, Molotov's, etc. het politieke kansspel voort, dat de wereld wil intimideren en in verwarring brengen. Het opportunisme blijft daarbij hoogtij vieren. Het beroep van de Sowjet-leiding en haar "nationale" filiaalhouders op de massa om thans door éénheid van actie de bedreigde wereldvrede te verdedigen, moet worden gezien in het licht van het vorenstaande. Uiteindelijk moeten de volkeren van het Westen door toedoen van al deze vredes-agitatie worden gevangen in de ban van vrees voor een derde wereldoorlog.

De vredescampagne is, door haar geraffineerde uitwerking volgens plan niet minder dan een verschijningsvorm van de door het Stalinisme gevoerde koude oorlog. Zij beoogt het plegen van morele sabotage op de volkeren, die dienen te worden geleid naar het stadium van besluiteloosheid en défaitisme. In dat klimaat zou het Stalinisme wellicht kunnen overschakelen naar een volgende phase van de strijd ter verovering van de wereldhegemonie.

Met deze bedoeling op de achtergrond moet ook het Sowjet-Russische initiatief tot het houden van een Internationale Economische Conferentie te Moskou worden gezien.

Economisch beraad te Moskou.

Het officiële doel van deze conferentie is, blijkens een rondschrijven van het Internationaal Voorbereidingscomité, "om de middelen te bestuderen tot verhoging van de levensstandaard en tot herstel en ontwikkeling van normale economische betrekkingen tussen de volkeren". Volgens initiatiefnemers (i.c. de communisten) nemen deelnemers "geen enkele politieke verplichting" op zich.

Stilzwijgend wordt verondersteld, "dat vreedzaam naast el-
kander bestaan en wederzijds voordelige economische samenwerking

VERTROUWELIJK

tussen socialistische en kapitalistische landen mogelijk is" (Onderstreping dezerzijds).

De conferentie heet een "serieuze aangelegenheid". Zij is dit stellig voor de machthebbers in de Sowjet-Unie omdat op de achtergrond, maar dan onvermeld, het nijpend gebrek der U.S.S.R. aan bepaalde oorlogs-industriële grondstoffen staat.

Nochtans zal het Vredes-comité van de Sowjet-Unie als gastheer optreden. De internationale vrede, zo luidt het, kan ook hier worden bevorderd door:

"herstel en ontwikkeling van normale economische betrekkingen tussen de landen, onafhankelijk van hun economische en sociale systemen".

De zozeer gesmade Westerse kapitalisten, industriëlen, ondernemers, economen, zakenlieden, vakverenigingsleiders en wat dies meer zij, zijn op de a.s. conferentie in Moskou van harte welkom. Zij krijgen de woede-uitvallen van Beria, Wysjinski, e.a. tegen de imperialisten en de "Amerikaanse monopolisten" op de koop toe.

Beria's eerder genoemde herdenkingsrede van 6 November j.l. bevat een veelzeggend citaat, ontleend aan een toespraak van Stalin uit 1927. Deze gaf destijds een definitie van de reële basis van verdragen tussen de U.S.S.R. en de kapitalistische landen t.w.:

"Export en import zijn de meest geschikte grondslag voor zulke verdragen. Wij hebben machines nodig, grondstoffen (bijv. katoen), halffabrikaten (metalen, enz.), de kapitalisten hebben afzetgebied voor deze artikelen nodig. Daar heeft U de grondslag voor verdragen".

Beria voegde daaraan als actuele noot het volgende toe:

"Wij wijzen het niet af, de zakelijke samenwerking met de U.S.A., Engeland, Frankrijk en andere burgerlijke landen, zowel in het Westen als in het Oosten, in het voordeel van alle partijen belangrijk uit te breiden. Het is niet de schuld van de Sowjet-Unie, wanneer de heersende kringen uit die landen, in strijd met de belangen van hun staten, de weg hebben betreden van verbreking en inperking der economische betrekkingen met de Sowjet-Unie".

De deelnemers aan de economische conferentie zullen aan een verbetering van de vorengeschetste situatie hun medewerking moeten verlenen, omdat de Sowjet-Unie de huidige verschrompeling van de Oost-West handel op de eerste plaats gevoelt als een ernstige verzwakking van haar oorlogs-industriële positie. Zij wil, onder het motto vrede, trachten om wederom in bezit te komen van onontbeerlijke strategische grondstoffen voor haar oorlogsindustriëen.

De internationale economische conferentie, die eerst in October 1951 zou worden gehouden en daarna tot December a.s. was uitgesteld, is nu blijkbaar verschoven naar het voorjaar van 1952.

"East Europe and Soviet Russia" (8 Nov. 1951) meldt, dat zij van 3 tot 10 April e.k. zal worden gehouden.

VERTROUWELIJK

In de Nederlandse pers, o.m. in "Het Vaderland" (bijlage I), verschenen reeds enige kritische beschouwingen over deze economische conferentie.

HOOFDSTUK II. ACTIVITEIT VAN DE C.P.N.

Naar aanleiding van de inhoud van Paul DE GROOT's redevoering, in September j.l. ter inleiding van de wintercampagne gehouden, werd in de districten een aantal openbare en besloten vergaderingen belegd. Overigens werd tot op heden slechts een papieren actie gevoerd, tot uiting komend in de verspreiding van pamfletten en in een reeds artikelen in De Waarheid. De programmapunten worden daarin in de geëigende propagandistische vorm geëtaleerd.

De verklaring van Stalin.

De afgelopen verslagperiode zette in met de publicatie van Stalin's verklaring dat de Sowjet-Unie over de atoombom beschikt. De desbetreffende verklaring werd in het Partijbestuur der C.P.N. aan een bespreking onderworpen. Deze leidde tot een aansporing aan alle vredesvrienden om met nieuw élan handtekeningen te verzamelen voor een Vredespact tussen de Grote Vijf. Immers, zo zegt het Partijbestuur, de mededeling van Stalin vernietigt het argument der tegenstanders van de petitionnementsactie als zou het verbod van de atoombom uitsluitend ten voordele van de Sowjets zijn. Nu Sowjet-Rusland door het bezit van de atoombom de vermeende aanvaller met gelijke wapens tegemoet kan treden, stelt het zich niettemin ook thans nog achter deze eis. Zo doende wil het wereldcommunisme zijn vredeswil opnieuw betonen.

Ondanks deze verzekering is de niet-communistische wereld er geenszins geruster op, dat de kans op oorlog geringer geworden is, doordat de Russen eveneens over atoomwapens beschikken.

Verwerping van een dogma.

Tot in den treure wordt opgewekt handtekeningen te verzamelen voor acties ter voorkoming van het uitbreken van een derde wereldoorlog. De tweede handtekeningenactie (Vredespact Grote Vijf) verloopt echter, blijkens publicaties in "De Waarheid", allermint vlot. Het lijkt alsof de partijgenoten een zekere moeheid resp. gevoelens van defaitisme vertonen. Teneinde aan deze allermint gewenste situatie te ontkomen, verschenen o.a. artikelen in "De Waarheid" en buitenlandse communistische partijuitgaven. Ter morele ondersteuning wordt in die beschouwingen thans de bekende uitspraak van de Franse Marxist en staatsman Jean JAURES (1859 - 1914) verworpen "dat het kapitalisme de oorlog in zich draagt, als de wolken het onweer". Deze gedachte, eertijds als een soort dogma aanvaard, werd later

VERTROUWELIJK

nog aangevuld met verklaringen, dat de bewapeningswedloop tot oorlog leidt en dat oorlog een natuurverschijnsel is. Dit alles heet nu niet meer van kracht. Volgens de huidige communistische opvatting had de uitspraak van Jaurès "uitsluitend betrekking op het kapitalisme toen het nog onverdeeld zijn heerschappij (imperialisme) over de hele wereld kon uitoefenen". Immers "omvat het socialisme in onze tijd één derde van de aardoppervlakte en deze sector beschikt bovendien over machtsmiddelen waartegen de imperialistische staten niet opgewassen zijn". Nu ook de Sowjets het meest moderne aanvalswapen bezitten, is in de militaire machtsverhoudingen evenwicht ontstaan en daarom heeft juist nu de verbreiding van de (communistische) vredesgedachte meer dan ooit waarde.

Propaganda rond de wintercampagne.

Het dagblad "De Waarheid" is naast een nieuws- vooral een instructieorgaan. Nauwgezet worden daarin taken uitgestippeld, alsmede onderwerpen aan de orde gesteld, waarop de aandacht der communisten zich heeft te bepalen en waarop de activiteit moet worden gericht.

Om aan de richtlijnen, in DE GROOT's jongste rede gesteld (zie het vorige maandoverzicht)gevolg te geven, verschenen artikelen, waarvan de agitatorische waarde bij nadere beschouwing duidelijk wordt. "De Waarheid" behandelde bijv. in de jongste weken nadrukkelijk de noden van de (kleine) middenstand, bij uitstek die van winkeliers, kleine ondernemers en handelaren in diverse branches. Ook verscheen, buiten de daarvoor bestemde kolommen, een "ingezonden mededeling", zogenaamd afkomstig van een zelfstandig werkend broodbakker. Daarin wordt "de ernstige toestand in de broodbakkerijen" toegelicht. Het officiële standpunt van de C.P.N. inzake de oplossing van het middenstandsprobleem is neergelegd in een relaas van W.F. PUISTER, chef der afdeling advertentie-exploitatie van "De Waarheid", die, gezien zijn functie, de politieke en de zakelijke belangen van de krant naar elkander buigt.

Ook buiten "De Waarheid" om worden de winkeliers bewerkt. In de redevoeringen van sprekers op communistische bijeenkomsten, wordt kennelijk volgens gegeven instructies, de nodige aandacht aan de moeilijkheden van de middenstand besteed.

In Leeuwarden werd een gestencild pamflet verspreid, waarin de C.P.N. op handige wijze het gesprek met de middenstander opent. De partij verklaart zich daarin solidair met de in die kringen bestaande aversie tegen het verplichte lidmaatschap van een vakgroep. De inhoud van het onderhavige vlugschrift (zie bijlage II) is typerend voor de communistische propagandatactiek. Het pamflet dient om bestaande ontevredenheid aan te wakkeren met behulp van daarin verwerkte gevoelsargumenten. De verder strekkende bedoeling is een ageren van de middenstand te koppelen aan de strijd der arbeidersklasse.

De aan het slot geformuleerde oproep sluit aan op een der leuzen uit de Groot's rede van 23 September j.l., n.l.:

VERTROUWELIJK

"Nationaal eenheidsfront voor een vrij en vredelievend Nederland". De middenstand is slechts één groep van de vele, welke bewerkt worden voor het voeren van strijd allereerst tegen de herbewapening, gezamenlijk met de arbeiders. Het in "De Waarheid" van 13-10-1951 opgenomen artikel van Gerben WAGENAAR (zie bijlage III) is van betekenis voor het kennismaken van de objecten, waarmede de C.P.N. de nieuw gestelde taken poogt te volvoeren.

De C.P.N. wil daarin de indruk wekken begaan te zijn met het lot der Nederlandse industriëlen en ondernemers, tot en met dat der officieren van het Nederlandse leger, wier eer zij besmeurd acht.

Dergelijke opportunistische buitelingen behoeven geen verwondering te wekken, wanneer zij slechts worden gezien in relatie met de geschiedenis der politieke tactiek van het Stalinisme. Ook WAGENAAR's sirenenzang is een uitvloeisel van de internationaal aan de orde gestelde eis, om de massa gunstig te stemmen voor de vorming van een "Nationaal eenheidsfront".

Eenheid van actie, ook met de leden van de P.v.d.A..

Enige artikelen in "De Waarheid", gesigneerd door partijleiders, zijn eveneens instructief. Dat van de hand van H. GORTZAK bevat een oproep aan de partijgenoten tot samenwerking met de leden van de P.v.d.A. en het N.V.V., meer speciaal met betrekking tot de ook door deze Partij gestelde eis van een gedwongen lening ten behoeve van de woningbouw. Gortzak neemt bij voorbaat aan, dat de P.v.d.A.-leiding de overheid in haar weigering zal ondersteunen. De bedoeling is onmiskenbaar. Indien in de vertegenwoordigende lichamen een daarop betrekking hebbend voorstel - vanzelfsprekend zoveel mogelijk door de C.P.N. te poneren - om welke reden dan ook, geen steun van de P.v.d.A. zou ontvangen, zo is de gelegenheid geschapen deze fractie tegenover haar kiezers in het openbaar in gebreke te stellen.

De C.P.N. blijkt in haar speculaties nog verder te gaan. Zij daagt in Amsterdam, het grootste politieke centrum van Nederland, de P.v.d.A. uit, tot het voeren van een actie ter onderschrijving van de door de P.v.d.A. zelf gestelde eis. Op 29 October j.l. publiceerde "De Waarheid" een van het C.P.N.-districtsbestuur van Amsterdam afkomstige brief, ondertekend door H. GORTZAK en J. BRANDENBURG, gericht aan de federatie Amsterdam van de P.v.d.A..

Een ongenoemd comité van bouwvakarbeiders van uiteenlopende politieke richtingen, heeft zich, aldus deze brief, in een schrijven, d.d. 5 October j.l., tot beide partijen gericht, met het verzoek tot een gemeenschappelijke actie te komen, welke leidt tot uitvoering van de bestaande woningbouwplannen te Amsterdam. Deze plannen zouden zijn gestagneerd wegens het gebrek aan financiële middelen. De C.P.N. verklaart zich met dit "initiatief" accoord en nodigt de P.v.d.A. uit

VERTROUWELIJK

nog aangevuld met verklaringen, dat de bewapeningswedloop tot oorlog leidt en dat oorlog een natuurverschijnsel is. Dit alles heet nu niet meer van kracht. Volgens de huidige communistische opvatting had de uitspraak van Jaurès "uitsluitend betrekking op het kapitalisme toen het nog onverdeeld zijn heerschappij (imperialisme) over de hele wereld kon uitoefenen". Immers "omvat het socialisme in onze tijd één derde van de aardoppervlakte en deze sector beschikt bovendien over machtsmiddelen waartegen de imperialistische staten niet opgewassen zijn". Nu ook de Sowjets het meest moderne aanvalswapen bezitten, is in de militaire machtsverhoudingen evenwicht ontstaan en daarom heeft juist nu de verbreiding van de (communistische) vredesgedachte meer dan ooit waarde.

Propaganda rond de wintercampagne.

Het dagblad "De Waarheid" is naast een nieuws- vooral een instructieorgaan. Nauwgezet worden daarin taken uitgestippeld, alsmede onderwerpen aan de orde gesteld, waarop de aandacht der communisten zich heeft te bepalen en waarop de activiteit moet worden gericht.

Om aan de richtlijnen, in DE GROOT's jongste rede gesteld (zie het vorige maandoverzicht)gevolg te geven, verschenen artikelen, waarvan de agitatorische waarde bij nadere beschouwing duidelijk wordt. "De Waarheid" behandelde bijv. in de jongste weken nadrukkelijk de noden van de (kleine) middenstand, bij uitstek die van winkeliers, kleine ondernemers en handelaren in diverse branches. Ook verscheen, buiten de daarvoor bestemde kolommen, een "ingezonden mededeling", zogenaamd afkomstig van een zelfstandig werkend broodbakker. Daarin wordt "de ernstige toestand in de broodbakkerijen" toegelicht. Het officiële standpunt van de C.P.N. inzake de oplossing van het middenstandsprobleem is neergelegd in een relaas van W.F. PUISTER, chef der afdeling advertentie-exploitatie van "De Waarheid", die, gezien zijn functie, de politieke en de zakelijke belangen van de krant naar elkander buigt.

Ook buiten "De Waarheid" om worden de winkeliers bewerkt. In de redevoeringen van sprekers op communistische bijeenkomsten, wordt kennelijk volgens gegeven instructies, de nodige aandacht aan de moeilijkheden van de middenstand besteed.

In Leeuwarden werd een gestencild pamflet verspreid, waarin de C.P.N. op handige wijze het gesprek met de middenstander opent. De partij verklaart zich daarin solidair met de in die kringen bestaande aversie tegen het verplichte lidmaatschap van een vakgroep. De inhoud van het onderhavige vlugschrift (zie bijlage II) is typerend voor de communistische propagandatactiek. Het pamflet dient om bestaande ontevredenheid aan te wakkeren met behulp van daarin verwerkte gevoelsargumenten. De verder strekkende bedoeling is een ageren van de middenstand te koppelen aan de strijd der arbeidersklasse.

De aan het slot geformuleerde oproep sluit aan op een der leuzen uit de Groot's rede van 23 September j.l., n.l.:

VERTROUWELIJK

daarover in een openbare demonstratie gezamenlijk te beraadslagen en door een gemeenschappelijke actie de Amsterdamse bevolking voor dit doel in beweging te brengen.

Deze listige manoeuvre heeft tweeërlei bedoeling. Als de leiding van de P.v.d.A. er toe zou overgaan, deze actie collectief te voeren, zo is één der leuzen van de C.P.N. in vervulling gegaan. Bij weigering zal de C.P.N. niet nalaten de P.v.d.A.-aanhang voor te houden, dat zij door haar eigen leiders bedrogen wordt.

De C.P.N. grijpt alle kansen aan om tot verbreding van haar acties te komen. In de gemeenschappelijke eis inzake de "gedwongen lening", heeft zij een tweeledig agitatieobject van de eerste orde gevonden. Ter ondersteuning hiervan werd dan ook in grote oplage landelijk een pamflet verspreid, in het bijzonder gericht tot de kiezers van de P.v.d.A. en de leden van het N.V.V..

MANTELORGANISATIES.

Vredesbeweging.

Het wachtwoord "vrede" blijft ook voor de mantelorganisaties het aanknopingspunt en bindmiddel met andersdenkenden. De zgn. vredesbeweging, het voor de communistische toenaderingspolitiek meest bruikbare instrument, tracht haar volgelingen te bezielen met nieuw enthousiasme voor de actie t.h.v. een vredespact tussen de Grote Vijf. De resultaten hiervan blijven ten achter bij die van het Stockholm-petitionnement. Hoewel rijp en groen (soms meermalen) tekende, slaagde men er bijv. tot dusverre niet in bij de jongste campagne een aantal handtekeningen te verzamelen gelijk aan de hoeveelheid stemmen welke bij de verkiezingen in 1950 op de C.P.N. werden uitgebracht.

Voor 8 en 9 December a.s. wordt een nationaal vredescongres te Amsterdam aangekondigd. Het ligt voor de hand, dat bij deze gelegenheid nieuwe acties zullen worden gelanceerd. Gelet op het commentaar in de communistische pers op Stalin's beweringen inzake de atoombom is het denkbaar, dat de angst voor dit wapen opnieuw het kernpunt van de propaganda zal gaan vormen,

"Kerk en Vrede" wees een uitnodiging tot samenwerking met de Nederlandse Vredesbeweging van de hand. "Onze principiële-christelijke en radicaal anti-militaristische grondslag belet ons samenwerking te zoeken met een beweging als de Nederlandse Vredesraad, die zich niet uitsprekt tegen het Russische militarisme en oorlog niet onder alle omstandigheden afwijst, maar de Chinese en Noord-Koreaanse militaire successen als vredesfactor aanmerkt. Wij kunnen ook niet samenwerken met een beweging, die waar zij in communistische landen het voor het zeggen heeft, niet alleen niets doet ten behoeve van de daar ook

VERTROUWELIJK

voorkomende principiële dienstweigeraars, maar hen als "handlangers van het agressieve Westén" verdacht maakt".

Destijds mislukte eveneens een poging om de Nederlandse Vereniging van Letterkundigen te betrekken in de vredesactiviteit. Een tijdens een ledenvergadering ingediende motie, waarin het bestuur "dringend wordt verzocht zich uit te spreken inzake de wenselijkheid, dat door durend overleg een derde wereldoorlog voorkomen zal worden" werd niet in behandeling genomen. Een later door de auteur C.J.KELK uit Bilthoven verzonden rondschrijven had echter tot resultaat, dat 87 collega's (van wie 55 lid van genoemde vereniging) een "Oproep aan alle Nederlandse kunstenaars" ondertekenden om steun te verlenen aan het streven van de vredesbeweging. Onder hen bevinden zich niet-communisten die, zoals de algemene reactie op deze geschiedenis in de "burgerlijke" pers luidt, "beter hadden moeten weten".

Ook de deswege inmiddels als C.N.V.'er geroyeerde voorzitter van de Christelijke Metaalbewerkersbond afd. Utrecht (A. v.d. BROEK) liet zich scharen in de rijen van de vredesstrijders. Een uitvoerig artikel van zijn hand in "Vrede" van 26 October moet Christelijk georganiseerde arbeiders overtuigen van de integriteit der vredesbeweging.

De Rotterdamse actiegroep "Dat nooit weer" (vide maandoverzicht no. 5'1951) gaf weer tekenen van leven. Een vooraanstaande figuur in dit filiaal van de Entente Franco-Belge contre le réarmement de l'Allemagne, mevr. LATASTER-VAN HALL, maakt deel uit van het werkcomité van de Nederlandse Vredesraad.

Figuren uit het economische leven ontvingen enige tijd geleden een circulaire betreffende de internationale economische (vredes)conferentie te Moskou. De ondertekenaars, prof. mr C.W.DE VRIES en mr dr J.H. COHEN STUART, hebben blijkbaar tot taak, aan het internationale voorbereidende comité een opgave te verstrekken van Nederlanders, die bereid zijn deel uit te maken van een nationale delegatie. Een te Amsterdam belegde informatieve bijeenkomst trok volgens de pers geen belangstelling.

N.V.B.

De acties van de Nederlandse Vrouwen Beweging worden eveneens afgestemd op de eenheids-gedachte. Het verenigingsorgaan zal een wijziging ondergaan en met een aantal pagina's worden uitgebreid. Een campagne moet het oplagecijfer verhogen tot 21.000. Ter gelegenheid van de Internationale Vrouwendag (8 Maart) wordt o.m. een "massale" demonstratie in Amsterdam voorbereid.

De werkzaamheden voor een internationale conferentie ter verdediging van de rechten van het kind vinden voortgang. Deze onder auspiciën van de F.I.D.F. te houden bijeenkomst zal in de

VERTROUWELIJK

tweede helft van Januari 1952 te Wenen plaats vinden. Hier te lande wordt getracht werkgroepen te vormen voor onderwijs, kinderliteratuur, film, radio, gezondheidszorg en geestelijke vorming. De werkgroep voor het onderwijs zal moeten onderzoeken of het aantal scholen en leerkrachten voldoende is en voorts hoe het staat met de leerlingenschaal, de leermiddelen enz..

A.N.J.V.

Daags na de beëindiging van het 3e Wereldjeugdfestival kwam te Berlijn het uitvoerend comité van de W.F.D.Y. bijeen. Tijdens de zitting werden een aantal besluiten genomen, geheel afgestemd op "de verdere versterking van de eenheid der jeugd in de strijd voor de vrede".

In Nederland ziet dientengevolge het A.N.J.V. zich geplaatst voor de taak om een weinig florerende, als communistisch bekend staande vereniging om te vormen tot een "A.N.J.V. dat plaats biedt aan allen".

"Wil de jeugd", aldus het verbondsorgaan, "haar toekomst veroveren en een einde maken aan de dreiging van vandaag, dan zullen alle krachten gericht moeten worden tegen de grootste vijand die zij heeft. Dat zijn de Amerikaanse oorlogsdrijvers en hun Nederlandse helpers. Alles zal gedaan moeten worden om ons land zijn vrijheid terug te geven. Het A.N.J.V. ziet zich in deze strijd buitengewoon belangrijke en historische taken toegemeten, nl. het verenigen van alle jongeren voor de vrijmaking van ons land, omdat allen bedreigd worden door de gevolgen van de Amerikaanse dwingelandij". Ter verwezenlijking van het gestelde doel, acht men het noodzakelijk, het accent van de activiteit meer dan voorheen te leggen op het amusement. "De jeugd verlangt feestavonden, weekends, sportdagen met prestatie-marsen, filmvoorstellingen, wandeltochten, tentoonstellingen, lezingen, kampvuren, optochten en grote bijeenkomsten".

Langs deze weg acht men het mogelijk "een machtige kracht te smeden, die ons land in een ongekend tempo vooruit zal brengen".

De werkzaamheid bewoog zich overigens rond de viering van de Wereldjeugddag (10 November) en de Hannie Schaft-herdenking op 25 November a.s..

HOOFDSTUK III. VAKBEWEGING.

A: Algemeen.

NIEUWE FASE IN HET EENHEIDSSTREVEN VAN DE EVC.

1. Samenvatting:

In alle communistische organisaties hier te lande valt een toenemend streven naar samengaan met andersdenkenden waar te nemen.

Wat is de politieke achtergrond daarvan? Hij ligt in het-geen de promotors van deze eenheid doelbewust verzwijgen. De communistische activiteit is er op gericht vat te krijgen op de massa. In het bijzonder zal getracht worden de politiek der democratische socialistische radicaler te maken. Dit moet volgens de berekening van de communistische leiders voeren naar de uiteindelijke verzwakking van de socialistische machtsformatie ten gunste van het politiek-extreme Stalinisme. Zij heeft meer in het bijzonder ten doel, enerzijds PvdA en NVV los te maken uit hun verbondenheid met de "reactie" (de huidige regeringspolitiek), anderzijds die "reactie" (zo nodig met inbegrip van de leiders van PvdA en NVV) te vervreemden van de massa der werkers.

De communisten beogen politieke verschuivingen teweeg te brengen, die het hun gemakkelijker zouden maken om als stoot-troep van de arbeidersklasse op te treden. Deze gedragslijn is kennelijk door Moskou geïnspireerd. Zij moet niet alleen tot aan de in 1952 komende Kamerverkiezingen, maar ook daarna worden gevolgd.

Als operatieterrein zal de vakbeweging van groot belang zijn.

De kortelings ingetreden nieuwe fase in de strijd voor eenheid vormt aanleiding hier volgend het feitelijk verband na te gaan tussen het initiatief terzake van de EVC en de communistische politiek op internationaal plan.

2. Het oude eenheidsstreven:

Na 1945, toen het ledenpeil van het NVV weer tot de vroegere hoogte was gestegen, heeft de EVC ernstig gepoogd met het NVV te fuseren. In Februari 1947 heeft het NVV-bestuur het fusie-voorstel verworpen en het contact terzake met de EVC afgebroken. Daarmee begon een periode, waarin de EVC-leiding op vaak zeer vijandige toon tegen de leiders van het NVV heeft ge-a-geerd.

3. Het hernieuwde eenheidsstreven.

Begin 1951 werd opnieuw een eenheidsdrag in de EVC merkbaar. Zij beperkte zich aanvankelijk tot de begeerde "eenheid-

VERTROUWELIJK

van-actie". Vooraanstaande woordvoerders wezen op het feit, dat NVV en EVC in verschillende bedrijfstakken meer dan de helft van de georganiseerde arbeiders in zich verenigden, zodat zij bij samenwerking een geweldige machtsfactor voor de arbeiders zouden kunnen vormen. Sedertdien is in de EVC de strijd voor "eenheid-van-actie" op het eerste plan komen te staan. Voor de berichtgeving dienaangaande zij verwezen naar de maandoverzichten no. 7 (blz. 13 & vlg.), no. 8 (blz. 13 sub e) en no. 9 (blz. 12 en 16 t/m 18).

Eveneens in het begin van 1951 verklaarde de landelijke secretaris der EVC Bertus BRANDSEN (28-10-14), dat hij de gedachte aan een fusie tussen NVV en EVC eigenlijk nooit had losgelaten en dat hij ook nu nog een voorstander van deze eenheid was. Tot een openlijke propaganda voor "eenheid-van-organisatie" is het voorshands niet gekomen.

4. De nieuwe fase: opname van de EVC in het NVV:

a) Frits REUTER: In "De Waarheid" van 16 October j.l. is een artikel opgenomen van het lid van het partijbestuur der CPN Frits REUTER (19-2-12). Hij hekelt daarin de houding van de NVV-bestuurders, die "de Amerikaanse verarmingspolitiek van opvoering van bewapening ten koste van de arbeidersinkomsten steunen" en wijst anderzijds op de pogingen (van communistische zijde) om de arbeiders langs de weg van eenheid van actie naar een betere toekomst te voeren. De EVC geeft zijns inziens met haar eis van 10% loonsverhoging leiding aan deze strijd van de arbeiders.

Reuter besluit zijn beschouwing aldus:

"Eenheid van actie zal de ondernemers kunnen dwingen iets van hun miljoenenwinsten af te staan, zal de regering kunnen dwingen de politiek van loonstop en prijsverhoging te veranderen, zal tot gevolg hebben, dat de arbeiders en in de eerste plaats EVC-ers en NVV-ers, zich verenigen in een machtige vakbeweging tot behoud van Vrede en Welvaart.

Daarom, EVC-ers en NVV-ers, georganiseerden en ongeorganiseerden, gaat over tot eenheid van actie, voor 10% loonsverhoging".

b) Berend BLOKZIJL, landelijk voorzitter der EVC heeft op 25 October j.l. tijdens een grote meeting van de EVC in de Apollohal te Amsterdam een belangrijke rede gehouden waarin andermaal officieel fusie van NVV en EVC wordt voorgesteld.

Het veertien-daags orgaan van de EVC, "WERKEND NEDERLAND" van 3 November 1951 bevat in grote opmaak een vrijwel woordelijk verslag van deze toespraak. De terzake belangrijke passage luidt als volgt:

"Omdat wij de strijd om de beginselen en tactiek niet vrezen, omdat onze beginselen en tactiek zich onvermijdelijk meester zullen maken van de brede massa's van de arbeiders, ook van NVV-leden, stellen wij, namens het Verbondsbestuur van de EVC, als perspectief in de strijd om de eenheid aan de leden van het NVV en aan de gehele arbeidersklasse voor, opname van de EVC in het NVV, zodra in het NVV de vakverenigings-democratie voor alle leden gewaarborgd is, ongeacht hun politieke of godsdienstige levensbeschouwing.

Het is duidelijk, dat de vakverenigings-democratie in het

VERTROUWELIJK

NVV veroverd moet worden in een hardnekkige, vasthoudende en tot op zekere hoogte langdurige strijd tegen het optreden van de huidige leiding van het NVV".

5. Liquidatie van de EVC.

Uit de hiervoren gegeven citaten van Reuter en Blokzijl kan worden afgeleid, dat de strijd van de EVC voor "eenheid-van-actie" de weg moet banen naar de "eenheid-van-organisatie", d.w.z. in de eerste plaats: fusie met het NVV. In de rede van Blokzijl keert deze oude wens van de EVC officieel terug in de formulering: "opname van de EVC in het NVV".

Deze uitspraak sluit aan bij de volgende, reeds eerder vastgestelde feiten:

1. in de kaderkring van de CPN is enige malen en ook zeer onlangs de opmerking gemaakt, dat het beter ware, de EVC te doen verdwijnen;
2. onder bestuurders van de EVC bleek bij herhaling de verwachting te leven, dat de regering anti-communistische maatregelen zal treffen, die een goed functioneren van de EVC zullen belemmeren;
3. meermalen werd in EVC-kringen gewezen op de situatie in Frankrijk, waar de CGT (Confédération Générale du Travail) communisten en niet-communisten in zich verenigt, (M.O. 9, blz. 13 sub 4).

6. Opname van de EVC in het NVV is geen zelfstandig doel van de EVC.

De eenheid van organisatie mag niet worden gezien als een zelfstandig doel, tot afsluiting van het eenheidsstreven der E.V.C.

Het verdient terzake de aandacht, dat de huidige omstandigheden voor een fusie-voorstel allerminst gunstig zijn. De EVC-leiding weet dit, maar nochtans is er deze tijd voor gekozen. Dat ook de EVC-leiding geen direct succes verwacht, blijkt uit de voorwaarde, welke zij aan het aanbod verbindt, n.l. dat de democratie in het NVV gewaarborgd moet zijn en uit hetgeen Blokzijl daaraan toevoegt, t.w. dat

"de vakverenigingsdemocratie in het NVV veroverd moet worden in een hardnekkige, vasthoudende en tot op zekere hoogte langdurige strijd tegen het optreden van de huidige leiding van het NVV".

Hierbij kan worden aangetekend;

a. Het tijdstip van dit aanbod tot opname van de EVC in het NVV is niet gekozen, omdat een fusie op korte termijn te reali-

VERTROUWELIJK

seren zou zijn.

- b. Een mildere houding van de EVC tegenover de NVV-leiding zal voorlopig niet verwacht kunnen worden.
  - c. Het aanbod is dan ook niet gedaan aan de NVV-leiding noch aan "het NVV", maar "aan de leden van het NVV en aan de gehele arbeidersklasse".
  - d. Het aanbod-op-dit-ogenblik moet worden gezien als een demonstratief gebaar, ter ondersteuning van het streven der EVC naar eenheid-van-actie. Naarmate deze breder ontplooid wordt, stelt men zich voor ook de eenheid-van-organisatie te realiseren.
7. Primair politiek oogmerk: EEN ANDER NVV.

In verschillende gevallen is vastgesteld, dat EVC-bestuurders aan anders georganiseerden, die tengevolge van de eenheidsactie geneigd waren, hun organisatie (i.c. vooral het NVV) te verlaten, uitdrukkelijk hebben geadviseerd daarin te blijven en daar de strijd voor de eenheid-van-actie voort te zetten.

1. Ledenwinst is dus kennelijk niet het eerste oogmerk van de strijd voor eenheid.

Het eerstegestelde doel is zoveel mogelijk anders georganiseerde arbeiders los te maken van hetgeen hen moreel of anderszins nog bindt aan hun vakbondsleiding; met dien verstande echter, dat zij hun lidmaatschap niet moeten opzeggen.

2. Getalsverzwakking van de andere vakorganisaties wordt dus voorshands evenmin beoogd.

Het gaat er in eerste instantie om, onder de aanhang van die andere vakorganisaties verdeeldheid te zaaien. Het feit, dat de strijd voor de eenheid met name wordt gericht op het NVV, toont aan, dat de EVC daarmee beoogt de NVV-leiding door haar eigen leden een ander beleid te doen opdringen.

Gelet ook op de strijd van de EVC tegen de NVV-leiding als "dienaresse van de reactie" zal (de CPN via) de EVC het NVV pogen te dwingen om zijn beleid te bepalen tussen deze twee uitersten:

- a. of in "het kamp van de reactie" te blijven en dientengevolge mogelijk veel invloed onder de arbeiders te verliezen,
- b. of zich door "democratisering" d.w.z. door het gaan volgen van een meer radicale gedragslijn, te distancieren van beoelde "reactie".

De onder b. aangegeven houding zou waarschijnlijk een wig drijven in het Unie-verband van het NVV met de confessionele vakcentrales, waarmee een tactisch doel der communisten zou zijn verwezenlijkt. Dit zou tevens een nieuwe fase in de strijd voor

eenheid-van-actie inluiden, waarin ook het aanbod tot eenheid-van-organisatie met het NVV meer zin zou krijgen.

8. Samenhang met het eenheidsstreven van de CPN cs.

Het toenemend streven naar "eenheid-van-actie" is niet alleen in de EVC waargenomen, maar in alle communistische organisaties. Dit vormt een aanwijzing te meer, dat deze over de gehele communistische linie gevoerde eenheidsacties een wel bijzonder politieke achtergrond hebben.

Een machtige factor in de strijd voor "eenheid-van-actie" is de communistisch gecontroleerde "Vredesbeweging". Zij is van alle mantelorganisaties het minst gesnoerd in een partij-organisatorisch keurslijf. Ofschoon opererend op een zgn. politiek-neutraal vredesvlak, fungeert zij als wegbereidster van de achter haar staande Stalinistische organisaties. Van deze dienen met de EVC vooral te worden genoemd: het ANJV, de NVB en "Verenigd Verzet 1940-1945", elk met een eigen actie-radius ter bevordering van de eenheid van handelen tussen communisten en andersdenkenden. Tenslotte is er de CPN zelf met een streven naar eenheid van actie, dat sedert de terugkeer van de algemeen partijsecretaris PAUL DE GROOT uit Oost-Europa op 27 Juni j.l. (M.O. 7, blz. 6 en 7), steeds duidelijker tot uiting wordt gebracht.

In dit verband zij nog gewezen op het openlijk voorstel van eind October j.l. van het districtsbestuur der CPN te Amsterdam, gericht tot de Federatie Amsterdam van de P.v.d.A. Het behelst gezamenlijk actie te voeren ten behoeve van het oplossen van het woningbouw-probleem, (zie hoofdstuk II van dit overzicht).

Voorts zij herinnerd aan de op blz. 7 van maandoverzicht 9 vermelde vier leuzen, ontleend aan de rede van Paul de GROOT, uitgesproken in de partijkaderconferentie van 22/23 September j.l.. De vierde heeft betrekking op het zojuist genoemde woningbouw-vraagstuk. De eerste drie leuzen luiden:

1. Nationaal Eenheidsfront voor een vrij en vredelievend Nederland;
2. Eenheid van actie van socialisten en communisten tegen de reactie;
3. Eenheid van actie van NVV-ers en EVC-ers, georganiseerden en ongeorganiseerden voor een 10% loonsverhoging.

Hiervoren is sub 7 aangetoond, dat het aanbod van de EVC tot eenheid met het NVV, hoewel ogenschijnlijk gericht tegen "de reactie", in wezen allereerst gericht is tegen het huidige bestuurs~~v~~ van het NVV. Dezelfde redenering geldt ook (o.m.) ten aanzien van het streven van de CPN naar eenheid van actie met de socialisten. Naar de tekst van de leuzen keert zich ook dit

△beleid

VERTROUWELIJK

streven tegen "de reactie", maar in wezen is het tegen de socialistische leiding gericht. Evenals in de EVC geldt ook in de CPN de regel, dat overal waar individuele samenwerking of eensgezindheid wordt verkregen met een lid van de Partij van de Arbeid, betrokkene geadviseerd moet worden, lid van zijn partij te blijven. Het eenheidsstreven is ook hier en in alle communistische organisaties, de zgn. a-politieke Vredesbeweging inbegrepen, gericht op het zaaien van verdeeldheid in het "politiek belendende" kamp.

De CPN wil niet alleen het NVV, maar de democratisch-socialistische bevolkingsgroep in ruimer verband betrekken in haar streven naar eenheid. Teneinde toegang te verkrijgen tot zo breed mogelijke lagen der bevolking maakt de Partij gebruik, allereerst van de - wegbereidende - Vredesbeweging en daarna van alle overige, haar ten dienste staande neven- en mantelorganisaties. Alhoewel ook "burgerlijke" elementen door de communisten worden betrokken in het streven naar eenheid van actie, zijn het toch vooral de socialistische groeperingen, die thans met de keuze tussen "reactie" en "progressie" moeten worden geconfronteerd.

9. De aanstaande verkiezingen.

Met het oog op de komende verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal ligt de gedachte voor de hand dat het eenheidsstreven der gezamenlijke communistische organisaties in Nederland daarmee in oorzakelijk verband staat. Deze gedachtingang is onjuist. Het doel van de Stalinistische eenheidspolitiek ligt namelijk veel verder dan de uitkomst van deze stembusstrijd.

Vanzelfsprekend bestaat er, vooral in opportunistisch opzicht, wel verband tussen eenheidsstreven en verkiezingen.

a) Ongeveer midden October j.l. is er in kaderkring van de CPN op gewezen, dat "heel het apparaat der partij" op het eenheidsstreven geconcentreerd dient te worden, "ook als voorbereiding der aanstaande verkiezingsactie". Er werd aangedrongen op activering van de "verbandingen" met opposanten in PvdA en NVV.

Van betekenis in het kader van deze beschouwing is vooral het volgende: Bij een bespreking van de CPN-tactiek ten aanzien van het woningbouwvraagstuk en de samenwerking met PvdA en NVV, zowel te dien aanzien als meer in het algemeen, merkte een partij-functionaris op: Wanneer (eventueel incidenteel) op enig punt samenwerking wordt bereikt, dan moet vooral de daardoor ontstane ontstemming (bij de andere groeperingen) tot op de grond worden uitgebuit. Hier wordt wel duidelijk, welke de strekking is van b.v. de leuze "met de socialisten tegen de reactie". De CPN wil de socialistische groeperingen de keus opdringen tussen al of niet blijven in wat genoemd wordt "hun verbondenheid met de andere groeperingen".

VERTROUWELIJK

Dat het haar niet onverschillig is, welke van die twee mogelijkheden wordt gekozen, blijkt uit de hiervoren onderstreepte uitlating; er kan uit worden afgeleid, dat de CPN door haar streven naar samenwerking met de socialistische groeperingen, deze niet alleen naar links wil trèkken, maar ze ook van rechts geduwd wil zien, door de aldaar "ontstane ontstemming tot op de grond uit te buiten".

b) In een soortgelijke toelichting op het eenheidsstreven redeneerde een CPN-functionaris ongeveer als volgt: PvdA en NVV hebben concrete voorstellen gedaan inzake het saneren van het woningprobleem. Hun in een urgentieprogram vervatte voorstellen, o.a. een gedwongen lening ten behoeve van de woningbouw, moeten wij zonder overbieding steunen. Wij moeten ons van hun plannen meester maken.

Aldus werkende, zo vervolgde hij, hollen we de PvdA en het NVV uit, omdat zij vanwege hun verbondenheid met andere groeperingen toch geen strijd voor deze doeleinden gaan voeren.

Deze beide uitlatingen, ogenschijnlijk met elkaar in tegenspraak, demonstreren de opportunistische bedrieglijkheid van de leuze: "Eenheid van actie met de socialisten tegen de reactie". Daarachter schuilt een tactiek, welke beoogt:

- 1e. PvdA en NVV - met hulp van "de reactie" - weg te dringen uit hun positie van mededragers van de verantwoordelijkheid voor het politieke- en sociaal-economische beleid in Nederland;
- 2e. PvdA en NVV zolang zij nog staan in de "verbondenheid met de andere groeperingen", te verzwakken ("uit te hollen") als politieke en sociaal-economische krachten, zulks ten gunste van het begeerde "eenheidsfront" der C.P.N..

Ad 1e: Zou de leiding van de PvdA na de verkiezingen van 1952 om welke reden ook als regeringspartner verdwijnen, dan kan de CPN zich beroemen op de effectieve stootkracht van de Partij, als voorhoede van de arbeidersklasse, die zulks, gevolg gevende aan de communistische vermaningen, heeft bewerkstelligd.

Ad 2e: Voor het geval de PvdA ook na de verkiezingen van 1952 regeringspartner blijft, zullen CPN en EVC hun aanvallen tegen de PvdA c.q. NVV-leiders onverminderd heftig voortzetten, o.m. met de beschuldiging, dat deze leiders de hun toevertrouwde belangen der werkers, in dienst van Amerikaanse oorlogshitsers en uitbuiters, blijven verraden en verkwanselen.

10. Na de stembus: het verder reikende doel.

In beide gevallen, dus ongeacht de stembusuitslag in 1952, zullen de communistische organisaties haar strijd voor eenheid-van-actie etc. vervolgen. Zij zullen trachten de tegenstellingen tussen "reactie" en "progressie" te verscherpen en tevens een

VERTROUWELIJK

zo groot mogelijk deel der "arbeidende klasse" te verenigen achter a-politieke eenheidsleuzen. Naarmate hiermede succes zou worden bereikt, zal de communistische leiding trachten de verkregen eenheid-van-actie om te zetten in een "volksdemocratische massabeweging" rond de partijkern.

B. BIJZONDERE ACTIES:

1. Activiteit van de EVC onder de Spoorwegarbeiders.

De Algemene Bond van Spoor-, Tram- en Nevenbedrijvenpersoneel (A.B.S.T.N.-E.V.C.), die voornamelijk vanwege zijn geringe sterkte, tot nu toe weinig of niets van zich deed horen, is thans doende actie te voeren onder het personeel der Nederlandse Spoorwegen. Als gevolg van onder de leden van de "Uniebonden" gevoerde activiteit kon op 4 October j.l. te Utrecht een vergadering van N.S.-personeel worden belegd, die werd bijgewoond door Uniebondsleden, ongeorganiseerden en leden van de EVC-bond. Aanvenkelijk zou een lid van de Nederlandse Vereniging van Spoor- en Tramwegpersoneel (NVV) hier als voorzitter optreden. Deze weigerde echter op het laatste moment, waarna Luitzen de Jong (12-7-'98), de voorzitter van de A.B.S.T.N.-E.V.C., genoodzaakt was de leiding op zich te nemen. Het doel van de vergadering was het organiseren van een grote, te Utrecht te houden demonstratieve vergadering, waarbij medewerking zal moeten worden verkregen van Uniebondsleden en anders georganiseerden. Een circulaire werd onder het spoorwegpersoneel verspreid, waarin werd opgewekt een dergelijke bijeenkomst te bezoeken en gezamenlijk strijd te voeren voor de volgende duurtoeslagen op de netto-lonen en salarissen:

- I. a. voor gehuwden, kostwinners en daarmee gelijkgestelden: tenminste f. 25.-.
- b. voor ongehuwden, niet kostwinners tenminste f. 15.-.

II. Extra beloning voor nachtarbeid, Zondagsdienst en gemaakte overuren.

Inmiddels is gebleken, dat de A.B.S.T.N.-E.V.C. aan deze actie grote waarde hecht. Onmiddellijk na het houden van de bijeenkomst op 4 October j.l. richtte Hermanus BLEKMAN (29-7-'16), de secretaris van het hoofdbestuur van deze organisatie, zich in een schrijven tot de plaatselijke afdelingsbesturen. In die brief werd aangedrongen alles te doen om de voorbereiding tot een actie van het NS-personeel zo goed en vlot mogelijk te doen verlopen. Alle leden moesten worden geactiveerd voor dit belangrijke werk. De plaatselijke afdelingsbesturen dienden met spoed ledenvergaderingen voor te bereiden. De leden moesten zo nodig persoonlijk worden bezocht teneinde hen te wijzen op de belangrijkheid van deze bijeenkomsten. Het voeren van gezamenlijke strijd tot inwilliging van vorengenoemde eisen behoorde te worden bevorderd door kameraadschappelijke discussies met anders-

VERTROUWELIJK

en niet-georganiseerden.

Tevens werd het spoorwegpersoneel in een door de A.B.S.T.N. verspreide circulaire opgewekt tot eenheid van actie.

B 2a. MANIFEST HOOFDBESTUUR ATEK-EVC.

Het hoofdbestuur van de ATEK deed een manifest verschijnen over de toestand in de textielindustrie, waarin uitvoerig aandacht wordt geschonken aan de ontslagen in Twente en Brabant. Alle werkers in de textielindustrie, inzonderheid de NVV-ers, worden daarin opgewekt zich aaneen te scharen, alle meningsverschillen terzijde te stellen en een doeltreffende strijd te organiseren. Het manifest roept op tot eensgezind, moedig en vastberaden verzet en tot vorming van strijdcomité's "tegen werk-loosheid, harder werken en loonsverlaging, voor verdediging van het levenspeil". Het besluit aldus: "Versterkt onze bond, de enige strijdbare textiel- en kledingarbeidersbond van Nederland; de organisatie, die onvermoeid strijdt voor vrede, werk en 10% loonsverhoging!"

B 2b. UITBREIDING DAGELIJKS BESTUUR ATEK-EVC.

De bondsraad van de ATEK-EVC heeft het dagelijks bestuur uitgebreid met één lid. Hiervoor is aangewezen het hoofdbestuurslid, tevens secretaris van de afdeling Almelo, Hendrikus WÖPKEN.

Het versterken van de organisatie en het voeren van strijd voor de vrede en voor bestaansverbetering zouden deze uitbreiding noodzakelijk hebben gemaakt.

In feite is de situatie echter zo, dat de secretaris Geugjes door andere werkzaamheden zijn normale taak als hoofdbestuurslid van de ATEK niet kan vervullen, zodat dientengevolge aanvulling van dit college noodzakelijk is geworden. Geugjes werd door het Verbondsbestuur der EVC belast met de organisatie en voorbereiding van een Internationale Conferentie ter Verdediging van de Rechten van de Jeugd. Deze conferentie wordt gehouden op initiatief van de jeugdige arbeiders van de Wester Suikerraffinaderij te Amsterdam.

Het dagelijks bestuur van de ATEK-EVC bestaat nu uit de volgende personen:

Frederik LEUS-HUIS,	geb.	te Den Ham, 21-5-03,	voorzitter
Siewert GEUGJES,	"	te Zaandam, 14-7-26,	secretaris
Willem KAMP,	"	te Groningen, 1-6-24,	penningmeester
Wouter VEENVLIET,	"	te Lonneker, 19-7-18,	lid
Maria F. VAN GROEN,	"	te Amsterdam, 25-3-15,	lid
en Hendrikus WÖPKEN,	"	te Ambt-Hardenberg, 2-12-15,	lid.

HOOFDSTUK IV. ANDERE STROMINGEN.

Neo-nazistische activiteit in Nederland.

In recente publicaties is ook hier te lande de aandacht gevestigd op toenemende neo-nazistische activiteit in Duitsland. "Het Algemeen Handelsblad" (4-11-1951) vermeldde, dat vele ex-nazi's thans in Duitse diplomatieke dienst zouden werken en ging in een volgend artikel (5-10-1951), getiteld: "Rechts-extremisten trachten meer invloed te krijgen", na, wat de oorzaken zijn van het ontstaan van de "Sozialistische Reichspartei"; dit naar aanleiding van de grote successen door deze neo-nazistische partij behaald bij de Landdag-verkiezingen in Juni 1951 in Neder-Saksen. De "Manchester Guardian" noemt het ontstaan van een "Verband deutscher Soldaten", de in Duitsland alle soldatenbonden overkoepelende organisatie, "de belangrijkste binnenlandse gebeurtenis sinds het ontstaan van de Duitse Federale Republiek". In Duitsland verschijnen periodieken, die geheel in nationaal-socialistische geest worden geredigeerd. Aan Duitsland komt, volgens de daarin gepubliceerde artikelen, de eerste plaats toe bij de vorming van een nieuw Europa (Nation Europe).

"Europese vernieuwing".

"Nation Europe" - Monatschrift im Dienst der Europäischen Erneuerung - is een sinds Januari 1951 door Arthur Ehrhardt, te Coburg uitgegeven periodiek, spreekbuis voor de "Europese Nationale", een samengaan van neo-nazistisch georiënteerde personen in verschillende landen. Deze "Europese Nationale" is tot stand gekomen op een Nazicongres, medio 1950 te Malmö (Zweden) gehouden. Zij beijvert zich door middel van een studiecommissie, waarin Prof. M. Bardèche, Dr Per Engdahl, K.H. Priester en Prof. Massi zitting hebben, contact te onderhouden met de bij haar aangesloten werkgroepen in Duitsland, Italië, Spanje, Portugal, Frankrijk, Zweden en Zwitserland.

In September 1951 heeft te Madrid een congres van de "Europäische Nationale" plaats gevonden, waaraan o.m. zou zijn deelgenomen door de Britse fascistenvoerster Oswald Mosley, door de bevrijder van Mussolini: Skorzeny, de voormalige Duitse generaal: Steiner en de hieronder vermelde Paul van Tienen. De deelnemers aan dit congres zouden door Generaal Franco zijn ontvangen en met hem aan een diner hebben aangezeten. De gasten droegen de in de tweede oorlog verworven eretekenen van het Derde Rijk.

"Werkgemeenschap Europa" (W.E.).

In Nederland dient de door de ex-SS'er Paul van Tienen (geb. 5-11-1921, gedomicilieerd te Amsterdam en verblijvende te Eindhoven) op 1 Juni 1951 opgerichte "Werkgemeenschap Europa" zich aan als werkgroep van de "Europese Nationale". Deze Werkgemeen-

VERTROUWELIJK

schap conformeert zich aan de 10 punten, die de "Europese Nationale" als grondslag van een verdere ideologische discussie heeft aangenomen (Zie bijlage IV). Paul van Tienen stelt, dat de W.E. geen besloten groep is en voor iedereen open staat, die aan de opbouw van een nationaal Europa wil medewerken. Er zou in de W.E. plaats zijn zowel voor oude verzetsstrijders, als voor voormalige Oostfront-vrijwilligers. De Werkgemeenschap Europa ademt nochtans een onmiskenbaar nationaal-socialistische geest. Dit moge blijken uit een citaat in het door Paul van Tienen geredigeerde blad van de W.E., van een aan "Nation Europa" ontleend artikel. Daarin schreef Hans Grimm over het onderwerp "Reich Europa" o.m. het volgende:

"De gebiedende noodzaak van een "Europese Natie", gepaard gaande met een zeer bewuste cultivering van de nationale eigenheid der volkeren, was reeds eenmaal het ideaal, waarvoor op leven en dood werd gevochten, zonder echter als zodanig openbaar te worden. Zij was - als men de neigingen van enkele avonturiers en vechtjassen buiten beschouwing laat - het heimelijke licht, dat Franse, Vlaamse, Nederlandse, Waalse, Deense, Scandinavische, Finse, Zwitserse, Ierse, Litause, Letlandse, Oekraïense, Estlandse en andere "vreemde" mannen in bepaalde SS-formaties lokte, alle overige bezwaren en alle diepe vaderlandsliefde ten spijt. Geen van deze mannen zocht dienst voor een Duits "staatsnationalisme" of voor een overheersing door vreemden of de een of andere partij en nog minder om strijd te voeren met het oprecht geliefde volk, waartoe hij behoorde. Maar waar zij allen naar streefden, was het "Europese Rijk", waarvan de eerste vormen zich vertoonden, en was een strijd tegen de bedreiging van Europa door het Communisme en het Marxisme en de massawording en niet in de laatste plaats door de biologische verwaarlozing en door een verwarrende en uit geheel andere verhoudingen voortspruitend Amerikanisme."

Paul van Tienen publiceert ook zelf in "Nation Europa" (Juni 1951), blijkens een artikel van zijn hand over: "Mythos und Logos". Hetzelfde nummer bevatte een bijdrage over "Europäischer Sozialismus", ondertekend door Sir Oswald Mosley.

De W.E. is in Nederland bezig met de opbouw van plaatselijke werkgroepen o.a. in Amsterdam en Haarlem; als werkgroep-leiders te 's-Gravenhage, Amersfoort en Soestdijk worden resp. genoemd: E.J.M. de Prez, Drs L. Boer en H. Lokman.

"Der Widerhall"

Onder deze naam verschijnt, met als ondertitel "Stimme der Jugend" sinds medio 1950 een neo-nazistisch periodiek. (Verlag Karl Heinz Heubaum te Locham bij München).

Dit blad verscheen tot Augustus 1951 in gestencilde vorm en wordt thans gedrukt. Het vermeldt als vertegenwoordiger voor Nederland Silvio E. van Rooy (geb. 26-9-1924, gedomicilieerd te Amsterdam), die tijdens de bezetting als vertaler bij de S.D. werkzaam was. Van Rooy publiceert regelmatig in "Der Widerhall"; hij gaf daarin o.m. een uiteenzetting over "Volk

VERTROUWELIJK

und Staat" en een beschouwing over "Es heiszt nicht Holland"
- Unser Beitrag aus dem niederländischen Sprachgebiet" -

Werkgemeenschap Nederland-Duitsland (W.G.N.D.)

In een "Widerhall"-artikel "Was will die Arbeitsgemeinschaft Niederlande-Deutschland" introduceert Van Rooy bij zijn lezers de door hem opgerichte W.G.N.D., die een nieuwe toenadering wil bewerkstelligen tussen het Nederlandse en Duitse volk op grondslag van de "volkse gedachte" (voor uittreksel uit dit artikel zie bijlage V).

De W.G.N.D. bezit te Richterich (bij Aken) een "Verbindungsstelle für die West-Deutsche Bundesrepublik" en onderhoudt voorts contacten met de in de aanhef vermelde Sozialistische Reichspartei (S.R.P.).

Als medewerkers van Van Rooy kunnen worden genoemd Drs L. Boer (4-10-1921) te Amersfoort (reeds bovenvermeld) en Dr Johan Theunisz (7-9-1900) te Assen. Laatstvermelde schreef in "Der Widerhall" een scherp, tegen de Federale Regering te Bonn gericht artikel onder het hoofd "Die schaffende Tat wird kommen". Ook Paul van Tienen blijkt in de W.G.N.D. een voorraanstaande plaats in te nemen.

HOOFDSTUK V. INDONESIË.

Handtekeningenactie.

Als uitvloeisel van de oproep van de Wereldvrede Raad tot het sluiten van een Vredespact tussen de vijf grote mogendheden, heeft de "Perhimpunan Indonesia" (P.I.) te Amsterdam een circulaire verspreid tot het inzamelen van handtekeningen van Indonesiërs en Indo-Chinezen om deze oproep te ondersteunen. Deze activiteit van de P.I. moet gezien worden in verband met die van andere communistische groeperingen waaraan ook door Indonesische en Indo-Chinese communisten pleegt te worden deelgenomen. Zo is hunnerzijds bijv. medewerking verleend voor een bijeenkomst te Amsterdam van deelnemers aan het in Augustus j.l. te Oost-Berlijn gehouden Jeugdfestival. Een foto-tentoonstelling was georganiseerd uitsluitend met de inzending van de Indonesische delegaties naar het Jeugdfestival. Evenals op deze bijeenkomst zijn het veelal communistische Indonesische en Indo-Chinese studenten, die bij communistische activiteiten naar voren komen.

Contact met studerenden.

Van verschillende dezer Aziaten gaat nog steeds o.a. belangstelling uit naar de studentenvereniging "Pericles" te Amsterdam. De "Azië-Werkgroep" dezer vereniging heeft het cursusjaar 1951/1952 aangevangen met een nieuwe reeks bijeenkomsten.

VERTROUWELIJK

De Indonesische en Indo-Chinese studenten te Amsterdam zijn - voorzover zij nog geen lid zijn - door "Pericles" opgeroepen om daaraan deel te nemen en aan de besprekingen over de problemen van hun volk. Dit in verband met het feit, dat de ontwikkeling van Azië met zijn koloniale en half-koloniale gebieden van invloed is op het wereldgebeuren. In het bijzonder zal Indonesië/belangstelling hebben.

Er bestaan aanwijzingen, dat onder beide groepen studenten een vergrote belangstelling voor bedoelde samenkomsten bestaat.

Het is wederom gebleken, dat het te Peking uitgegeven esperanto geschrift "El Popola Cinio" hier te lande binnenkomt. Dit geschrift is naar inhoud hetzelfde als het in de Engelse taal gestelde periodiek "People's China", dat vanuit Peking wordt verspreid.

In één der October-nummers van het te Londen door de "New China News Agency" uitgegeven "Daily Bulletin" is een oproep verschenen van de directeur van de "Commissie voor Overzee-Chinese Zaken" van de Chinese Volksregering. Hierin worden de buiten China levende Chinezen aangespoord zich te verenigen, het Vaderland te steunen en de overblijfselen van de "Kuo Min Tang" (de partij van Tsjang Kai Shek) te bestrijden. Onder meer is daarbij opgemerkt, dat door hetgeen in de afgelopen twee jaar bereikt is, het prestige van China en dus ook van de Overzee-Chinezen in grote mate is gestegen.

15-11-1951

HOOFDSTUK VI. Voor het overzicht der stakingen
in October 1951 zie blz. 23.

OVERZICHT DER STAKINGEN IN OCTOBER 1951.

- 23 -

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	V e l g n o
Fa. H. Schotkamp., Machinefabriek te Zwolle.	De arbeiders eisten 2% vacanti toeslag en gelijkstelling v. alle arb. zoals vastgesteld bij het CAO	Uniebonden stelden zich gezamenlijk achter de stakers.	De eisen werden ingewilligd.	1.
NV Emballagefabriek W.v.d. Lugt Rotterdam	Protest tegen vermeende tariefverscherpings.	Geen	Geen resultaat. Het werk werd op oude voorwaarden hervat.	2.
NV Thomson's Havenbedrijf te Rotterdam.	Eis: Verhoging taakloon bij lossing van Cuba-suiker.	A.B.T.- (EVC) stookte.	Geen resultaat	3.
Betonmij. Rade- maker, werk uitvoerende te Rotterdam.	Arbeiders hadden te veel last van tocht	Geen	Geen resultaat. De arbeiders hervatten het werk zonder dat in hun klacht werd voorzien.	4.
Aardappelschippers te Veendam.	Protest tegen te lange wachttijd. Hierdoor zouden de verdiensten v.d. schippers verminderen.	Geen	Na overleg werd volledige overeenstemming bereikt.	5.
Trawlvissers te IJmuiden.	Bemanningen eisten handhaving van hun gages, op oude basis.	De ANBZ-OVB stelde zich achter de stakers. De ANBZ-EVC stookte.	Geen resultaat. De Uniebonden zegden na beëindiging v. d. staking, de geldende CAO op.	6.
Bouwwerken NV Praktica te Amsterdam.	Protest tegen ontslag v.e. aantal mede-arbeiders.	ABWB-EVC stookte.	Staking duurt nog voort.	7.

"Vredesspionnage"

(Artikel - partieel - uit "Het Vaderland" van Dinsdag 30 October 1951).

Het lijkt aantrekkelijk mee te werken aan een beweging, die zegt de vrede te willen bevorderen. De Sowjets hebben hierop gespeculeerd, toen zij hun vredesactie in Stockholm begonnen. Zij trachten daarmee bewust op de beste gevoelens van de mensen in te werken om aldus ook niet-communisten in hun schuitje te krijgen en in het algemeen verwarring in de gedachten van velen teweeg te brengen. Zij proberen op deze wijze het gezonde verstand te ondermijnen.

Hoe goed zij hierin geslaagd zijn, blijkt uit de velen, die menen, dat de verschillende "vredesacties" werkelijk de vrede tot doel hebben. Enige tijd geleden werd hier vermeld, dat een aantal schrijvers hun medewerking aan een dergelijke door communisten georganiseerde "vredesactie" hadden gegeven, welk feit door de "Waarheid" uiteraard direct werd uitgebuit. Maar niet alleen op politiek en artistiek terrein proberen de communisten hun doel te bereiken. Er bestaan ook plannen om 'n soort van "economische vredesactie" te organiseren, aldus een besluit, genomen tijdens het 2e Wereldcongres van de "Vredespartisanen" te Berlijn in Februari 1951. (Opm.: Bedoeld zal zijn het Bureau van de Wereldvredesraad. Het 2e Congres werd in November 1950 te Warschau gehouden). De Wereldvredesraad wees daarna in Helsinki eveneens op het grote belang van de economische "vredesconferentie", die deze zomer in Moskou gehouden zou moeten worden, maar sedertdien tot waarschijnlijk December van dit jaar (Opm. April 1952) is uitgesteld. Er is ook in Nederland een aantal personen, die niet als communisten bekend staan, bereid gevonden mee te werken aan de opstelling van een Nederlandse afvaardiging van zakenlieden en economen naar deze conferentie. Zij spelen daarbij de communisten weer in de kaart, want deze kunnen hieruit propagandistische munt slaan. Een ander concreet doel kan deze conferentie in Moskou niet hebben, aangezien de deelnemers als particulieren slechts machteloos zullen kunnen meepraten.

De organisatoren willen tot een "verbetering geraken van de levensomstandigheden" in de verschillende landen en van de onderlinge economische betrekkingen. Zij willen de gevolgen van de Westelijke "discriminatiepolitiek" behandelen; de Russen beginnen blijkbaar ernstig nadeel te gevoelen van het Westelijke verbod om strategisch materiaal naar achter het IJzeren Gordijn te verzenden.

BIJLAGE II.

Afschrift pamflet verspreid in October 1951 te Leeuwarden.
(letterlijke weergave)

Hoe redden Middenstanders het vege lijf?

VERTROUWELIJK

KARTEL VAN TEXTIELBARONNEN BEDREIGT MIDDENSTANDERS EN
ARBEIDERSKLASSE.

Waar blijven de millioenen van de vakgroep?

MIDDENSTAND VAN LEEUWARDEN, LEEST DIT MET AANDACHT, EN SCHRIJFT
UW MEENING AAN DE REDACTIE VAN DE WAARHEID, KEIZERSGRACHT 324
AMSTERDAM.

Overgenomen uit de Waarheid van Donderdag 20 Sep. 1951.

In het begin van dit jaar, stonden voor de Zaanдамse kanton-
rechter twaalf winkeliers uit de Zaanstreek terecht, omdat zij
weigerden de verplichte contributie voor de Vakgroep te betalen.
Zij verklaarden voor de Rechter, dat het betalen van de contri-
butie niet verplicht gesteld kan worden, omdat deze contributie
niet statuair door een algemeene ledenvergadering is vastgesteld.
Op 9 Aug. j.l. stelde de Zaanдамse kantonrechter hen in het ge-
lijk. Nadien kwam een aantal vishandelaren, voor het zelfde feit,
voor de kantonrechter te staan. Ook zij werden in het gelijk
gesteld, door niet aan de z.g. verplichtingen van contributie-
betaling aan de Vakgroep te voldoen. Deze feiten tonen aan, dat
het verzet van de Middenstand tegen het verplichte lidmaatschap
van de uit de oorlogsjaren stammende Vakgroepen concrete vormen
aanneemt.

-o-

Het toenemende verzet van de Middenstanders tegen het verplichte
lidmaatschap en contributie-betaling van de Vakgroepen is een
gevolg van de enorme moeilijkheden waarvoor deze belangrijke
groep van de Nederlandse bevolking is komen te staan. De afkeer
voor de vakgroepen dateert al vanaf het ontstaan, in de bezet-
tingsjaren. Beslist 90% van de aangeslotenen hebben het land
aan de vakgroepen gezien. Eenvoudig, omdat deze vakgroepen niets
voor de belangen van de aangeslotenen betekenen.

WAT DE VAKGROEPEN MET AL DAT CONTRIBUTIEGELD DOEN, DAT
ZEKER IN DE MILLIOENEN LOOPT IS ONS EEN RAADSEL, "ANT-
WOORDEN VERSCHIEDENE WINKELIERS OP VRAGEN ONZERZIJDS.

Waarom wij deze organisatie nog dulden? Een winkelier van een
meubelmagazijn vertelde ons, dat hij na de oorlog een brief
aan de vakgroep had gestuurd waarin hij kortweg mededeelde, dat
nu de Fascistische bezetting verslagen was, hij niet langer lid
wenste te blijven van een door de fascistten opgerichte organi-
satie. Hij kreeg echter beleefd een briefje terug, waarin hem
medegedeeld werd, dat van zijn bedanken kennis was genomen,
maar dat de consequenties waren, dat hij geen enkele vergun-
ning voor goederen meer zou krijgen. Wat moest ik doen?" vroeg
de winkelier. Ik ben lid gebleven. Maar nu alle goederen vrij
te krijgen zijn, nu vraag ik mij af, waarom nog langer lid te
blijven van een organisatie, waaraan wij niets hebben, die ons

VERTROUWELIJK

alleen maar geld kost. Als wij met zijn allen geen contributie meer voor deze totalitaire organisatie betalen dan doen ze ons niets. Wij kunnen ons geld thans wel beter gebruiken.

MINDER INKOMEN DAN VAN ARBEIDERSGEZIN.

Zoals deze winkelier spreken vrijwel al zijn collega's. Want het verzet tegen het lidmaatschap van de vakgroepen spruit voort o.a. uit de noodtoestand waarin de winkeliers allengs zijn komen te verkeren. De vakgroepen doen niets om deze noodtoestand te verlichten.

INMIDDELS NEMEN DE UITGESPROKEN FAILLISSEMENTEN IN HET
BEDRIJFSLEVEN TOE, VAN 1 Jan. TOT EN MET 31 AUG. 1951
BELIEP HET TOTAAL UITGESPROKEN FAILLISSEMENTEN OP 1242
TEGEN 1108 IN HET VORIGE JAAR.

Terwijl wij dezer dagen met een textielwinkelier spraken, kwam een collega aanwippen om tien gulden te lenen, daar hij een dringende kwitantie moest betalen. Dit is geen extreem geval. Vele winkeliers zitten zo krap in het geld, dat bij een gering stootje zij hun verplichtingen niet meer kunnen nakomen. Zij gaan diep gebukt onder de zware lasten, zoals belastingen en sociale verplichtingen.

WAAROM IK HET VOLHOUD? ZIJ EEN KRUIDENIER, NADAT HIJ ONS
VOORGEREKEND HAD, DAT ZIJN INKOMEN MINDER IS DAN DAT VAN
EEN GEMIDDELD ARBEIDERSINKOMEN. IN DEZE ZAAK LIGT EEN
GROOT STUK VAN MIJN LEVEN. IK HEB ER BIJ WIJZE VAN SPRE-
KEN DAG EN NACHT VOOR GEploETERD. SAMEN MET MIJN VROUW
ZET IK DOOR, OMDAT IK ER NIET AAN DENKEN WIL IN LOONDIENTST
TE GAAN.

MIDDENSTAND EN ARBEIDERSKLASSE HEBBEN ZELFDE BELANGEN.

Het bestaan van de Middenstand hangt af van de koopkracht van de arbeidende bevolking. Daalt deze koopkracht, dan word ook ons bestaan bedreigd, is de logische redenering van een textielwinkelier.

Daarom is ons lot ten nauwste verbonden aan dat van de arbeidersklasse. Zoals de oorlogsvoorbereiding het bestaan van de arbeidersgezinnen bedreigt, zo geldt dit ook voor ons. Onze gemeenschappelijke vijand is het Nederlandse Groot-kapitalisme, dat zich verbonden heeft met de Amerikaanse monopolis. Vol verwachting heeft de Middenstand de ontwikkeling van het Marshallplan tegemoet gezien. Maar alle hoopvolle verwachtingen zijn veranderd in bittere teleurstellingen. Dit Marshallplan is voor de Middenstand een verarmingsplan geworden.

LANGZAAM MAAR ZEKER DRINGT HET TOT DE KLEINE ZAKENMENSEN

VERTROUWELIJK

DOOR DAT DE WALLSTREET MAGNATEN MET HUN OORLOGS- ECONOMIE DE KLEINE ZAKENWERELD TEN GRONDE ZULLEN RICHTEN. Z.G. OMDAT DAAR- VOOR GEEN PLAATS MEER IS. MET DE FINANCIËLE MOEILIKHEDEN GROEIT HET ANTIE-AMERIKANISME BIJ DE MIDDENSTANDERS.

ALLEEN EENDRACHTIG VERZET ZAAL MIDDENSTAND REDDEN. DEZE WINKELIER GAF ONS OOK EEN INZICHT IN DE MOEILIKHEDEN, DIE SPECIAAL DE TEXTIELHANDEL MOET ZIEN OP TE LOSSEN. DOORDAT DE WAPENKAPITALISTEN IN KOERA TOT AGRESSIE OVER GINGEN KONDEN ZIJ DE PRIJZEN VAN TEXTIEL, IN HET BIJZONDER DE WOLPRIJZEN, OMHOOGDRIJVEN. DE TEXTIELFABRIKANTEN SPONNEN OOK IN ONS LAND DAAR ZIJ BIJ. HET GESTITUEERDE PUBLIEK, VERONTRUST OVER DE PRIJSSTIJGINGEN, SPENDEERDE ZIJN SPAAR- DUITJES OM NOG WAT TE KOPEN. DE VERTEGENWOORDIGERS DER FABRIKANTEN PLAATSEN ENORME ORDERS BIJ DE WINKELIERS. ORDERS OP LANGE TERMIJN. DE HAUSSE IN DE WOLPRIJZEN WAS ECHTER NIET VOL TE HOUDEN, EEN DALING MOEST INTREDEN ALS EEN SOORT ADEMPAUZE. GEVOLG DE WINKELIERS ZITTEN MET NOG TE LEVEREN ORDERS TEGEN BUITENGEWOON HOGE PRIJZEN. ZIJ DEDEN DOOR MIDDEL VAN HUN VAKORGANISATIE EEN BEROEP OP DE FABRIKANTEN OM TOT EEN VERGELIJK TE KOMEN. MAAR DE NEDER- LANDSE TEXTIEL-INDUSTRIËLEN VERBONDEN IN DE TEXTIEL-KARTEL, NEDERLANDSE TEXTIEL-CONVENTIE" WEIGERDEN AAN DIT GERECHT- VAARDIGDE VERLANGEN TE VOLDOEN. ZIJ WILDEN HET VOLLE POND VAN DE KLEINE MAN. IN "TEXTIELHANDEL", HET ORGAAN VAN DE GEORGANISEERDE TEXTIELWINKELIER VAN 28 AUG. j.1. KAN MEN OVER DEZE KWES- TIE LEZEN:

Met het afronden van dergelijke conventie is nl. de vorming van het monopolie volkomen. Behalve de handel zal ook de wer- kende bevolking de dupe zijn van een zodanige ontwikkeling, die alle elementen in zich draagt van een prijsverhogende werking".

Men ziet hieruit welke een diepe klassetegenstelling er bestaat tussen de Industriëlen, die zich verbinden in kartels en die de steun hebben van de Regerings-instantie's en daar tegenover de Middenstand, die zoals uit bovenstaand citaat toegegeven word, de zelfde belangen heeft als de werkende bevolking.

HET IS DAAROM MEER DAN TIJD, DAT DE MIDDENSTAND ZICH GAAT VORMEN TOT EEN MACHTIG BOLWERK TEGEN HET GROOT-KAPITALIS- ME? TEGEN DE DOOR DE REGERING DOORGEVOERDE OORLOGSLASTEN, DE HOGE BELASTINGEN, TEGEN DE AAN REGERING EN MONOPOLISCH ONDERWORPEN VAKGROEPEN. ALLEEN EENDRACHTIG VERZET KAN DE MIDDENSTAND REDDEN VAN ONDERGANG SAMEN MET DE GEORGANI- SEERDE ARBEIDERSKLASSE MOET DE MIDDENSTAND DEZE STRIJD VOOR HET BESTAAN AANBINDEN.

C.P.N. District Friesland
Baljeestraat 9.

BIJLAGE III

Afschrift van een artikel uit "De Waarheid", Haagse editie, d.d. 13-10-51.

DOOR EEN NATIONAAL EENHEIDSEFRONT
NAAR EEN VRIJ EN VREDELIEVEND NEDERLAND

In zijn rede op de Partijbestuurszitting van 22 en 23 September j.l. heeft Paul de Groot gesteld, dat de strijd voor de vrede en de strijd voor de nationale zelfstandigheid onverbreekelijk met elkaar samenhangen, en dat de nationale bevrijdingsstrijd de sleutel tot alle vooruitgang in ons land is.

Waarom? Omdat Nederland in een afhankelijke positie van het agressieve Amerikaanse imperialisme is gekomen. Deze wetenschap wordt meer en meer gemeengoed van ons volk in zijn breedste lagen. Hand in hand daarmee is een geest van verzet tegen de Amerikaanse overheersing ontstaan, welke is voortgekomen uit de meest verschillende belangen.

De massa's der werkers hebben aan den lijve ondervonden, dat het Marshallplan geen welvaart heeft gebracht. Het Marshallspreekje waarmee vooral de sociaal-democratische en NVV-arbeiders werden betoverd, is gebleken oorlogsvoorbereiding te zijn, waaraan alle welvaart wordt opgeofferd, vanaf het loonzakje tot en met de woningbouw.

De middenstand zucht onder ondraaglijke Lieftinckse lasten en velen vechten letterlijk op leven en dood om aan een faillissement te ontsnappen.

Kleine ondernemers, die allerlei vredesproducten fabriceren, zien hun onderneming bedreigd én door de lasten, én door de grondstoffenmoeilijkheden als gevolg van de regeringspolitiek van bevoordeling der oorlogsindustrie.

De omschakeling van vredes- op oorlogsindustrie tast het gehele bedrijfsleven aan, dat zijn voornaamste basis, de koopkracht der massa's, ziet verdwijnen.

Nederlandse ondernemers hebben steeds minder stem in het kapittel doordat de Amerikanen eenvoudig Nederlandse fabrieken opkopen door beleggingen. Dit is gebeurd met de borenfabriek "Bora" in Amersfoort en de Nederlandse fittingfabrieken in Deventer, om slechts een tweetal van de honderden voorbeelden te noemen.

De internationale handel en transport, de hoeksteen van de Nederlandse economie, worden beperkingen opgelegd, zoals zo demonstratief is gebleken met de transportonderneming Van Uden in Rotterdam.

De Amerikaanse infiltratie en overheersing leiden tot de anti-democratische maatregelen, die ogenschijnlijk zijn gericht tegen de communisten, maar in feite een fascistisch proces vormen, gericht tegen de gehele democratische bevolking van ons land.

Leger en vloot zijn in handen gespeeld van buitenlandse

VERTROUWELIJK

generaals en admiraals; Nederlandse officieren zijn gedegradeerd tot korporaals, die van de weg weggejaagd worden als de buitenlandse god-majoor er aan komt. Engelse M.P. slaat op Nederlandse soldaten los.

Onze nationale eer wordt dagelijks besmeurd en de Amerikaanse "Gauleiter", die permanent in alle voorname hotels van onze steden huizen, delen de lakens uit.

Nederland maakt deel uit van het Noord-Atlantisch oorlogsblok, en zal straks "één" zijn met het fascistische Griekenland, Turkije en Spanje, terwijl nazi-generaals in een zogenaamd "Europees" leger onze jongens zullen commanderen.

Ons land is, met actieve hulp van de regering, in een internationaal fascistisch complot terechtgekomen, waarbij de Amerikaanse heren maling hebben aan onze nationale zelfstandigheid en waarden, maar deze willen opofferen aan hun plannen voor de aanvalsoorlog op de Sowjet-Unie.

Tegenover deze kant van de medaille staat de geest van verzet in ons land tegen de Amerikaanse bezetting, welke op duizend en een manier al tot uitdrukking komt.

Het is volkomen logisch, dat dit verzet baanbreekt als gevolg van de aantasting van de belangen, welke elke bevolkingsgroep heeft.

Terecht wees Paul de Groot er op, dat wij dit verschijnsel ook hebben meegemaakt in de strijd tegen Hitler. Toen werd, eveneens uitgaande van de belangen van alle bevolkingslagen, het nationale eenheidsfront geboren, dat de strijd op een hoger niveau bracht tegen de bezetters, en die een machtige beweging van ons volk werd voor nationale zelfstandigheid en verjaging van de indringers.

Onze Partij stelde zich in die jaren aan het hoofd van de gehele bevolking om haar leiding te geven in haar strijd voor de bevrijding van het Duitse juk. Diezelfde taak is onze Partij wederom toebedeeld. De geschiedenis herhaalt zich echter nooit op dezelfde wijze. Het verschil met 1940-1945 is, dat het nationale verzet tegen de Amerikaanse overheersing reeds nu de belangrijke politieke onderstroom is, waardoor de mogelijkheden voor het tot standbrengen van een nationaal eenheidsfront enorm groot zijn geworden.

Wat wil het zeggen, dat onze Partij zich aan het hoofd van de nationale bevrijdingsstrijd moet plaatsen? Dat wil zeggen, dat de arbeidersklasse, met aan het hoofd onze Partij, de leidende rol in deze strijd moet vervullen. Want alleen de arbeidersklasse is in staat, deze strijd consequent te voeren, tot het einde toe.

De vereniging van alle Nederlanders is slechts mogelijk als de arbeidersklasse vóór gaat in de strijd tegen de Amerikaanse overheersing, haar eigen eenheid in deze strijd tot stand brengt en als zij de werkgroep is van het nationale bewustzijn.

VERTROUWELIJK

Daarvoor is grote moed nodig, maar over zulk een moed beschikt de arbeidersklasse, gelijk zij in de jaren van de Hitler-overheersing bewezen heeft.

Ongetwijfeld zijn we het allen eens met de uitspraak van Paul de Groot, dat wij de Amerikaanse imperialisten en hun Nederlandse collaborateurs als enige vijanden beschouwen en allen de hand reiken, die samen met ons, ons land van hun heerschappij willen vrij maken.

Maar dan is het nodig dat wij acht geven op elk verschijnsel van anti-Amerikanisme en initiatieven ontwikkelen, waardoor alle negatieve uitingen van verzet geladen worden met een positieve inhoud, die perspectief biedt voor de betrokken groep en de algehele strijd vooruitbrengt.

De middenstanders moeten ons concreet en praktisch aan hun zijde vinden in al hun geuite en ongeuite verlangens. Hun moeten uit de schat van onze ervaringen wegen worden aangegeven, waardoor zij hun verzet tegen de regeringspolitiek in actievormen kunnen gieten, die tot resultaten leiden.

Zo staat het precies met de zelfstandigen op het platteland, die op zulk een onaangename wijze voortdurend met Lief-tinck en Mansholt te maken hebben.

Zo staat het ook met de strijd tegen de omschakeling van de vredesindustrie in oorlogsindustrie en tegen de uitverkoop van Nederlandse bedrijven aan de Amerikaanse imperialisten. Het vraagstuk van brood-op-tafel voor de werkers is onverbreekelijk verbonden met de strijd tegen de vreemde overheersers, voor nationale zelfstandigheid. Zij, die de film "De Raad der Goden" gezien hebben (of nog zullen zien) hebben voor hun ogen het proces zien voltrekken, dat het levensbestaan der werkers nauw samenhangt met de strijd tegen het uitleveren van de eigen industrie aan de Amerikaanse imperialisten, zowel om het brood als om de vrede. De Amerikaanse fabriekseigenaren, geholpen door Nederlandse landsknechten, verhinderen dat geproduceerd wordt voor de dagelijkse levensbehoeften en vergroten de werkloosheid.

De aantasting van onze democratische rechten, de ondermijning van de Grondwet door de regering zijn een doorn in het oog van ontelbare Nederlanders. Zij zijn bereid de Grondwet, die een Nederlandse en ook hún Grondwet is, te verdedigen, samen met ons.

Vele officieren zijn anti-Hasselman, omdat zij patriotten zijn en tegenstanders van de degradatie van het Nederlandse leger tot een Vreemdelingen-legioen.

Onnoemelijk groot is de afkeer tegen het (onderdanige) bondgenootschap met de Guderians en andere nazigeneraals, met de fascist Franco.

VERTROUWELIJK

Er is geen aspect van het maatschappelijk leven te noemen, dat niet concreet aanwijsbare punten geeft voor gemeenschappelijke strijd voor de bevrijding van ons land van het Amerikaanse juk.

Wij zijn in staat al deze Nederlanders een nieuw perspectief te geven, een einde op de heilloze weg naar de afgrond, die de regering gaat.

De betekenis van de vereniging van alle goede Nederlanders in één nationaal front, ligt daarin, dat het Nederlandse volk weer zelf zal kunnen beslissen over zijn toekomst, dat het de weg van de vrede zal kiezen en treden uit het Amerikaanse agressiepact, dat de belastingen zullen worden verlaagd, de vredesindustrie uitgebreid, huizen en scholen gebouwd, dat wij weer vrij handel zullen drijven, overal ter wereld, en dat tenslotte ons volk de weg van de welvaart en vooruitgang zal opgaan.

Gerben Wagenaar.

BIJLAGE IV

"Werkgemeenschap Europa"

(Ontleend aan een in de Nederlandse taal opgesteld, gestencild rondschrijven).

De werkgroepen der Europese Nationale hebben de volgende 10 punten als basis voor een verdere ideologische discussie aangenomen.

1. De menselijke cultuur is het doel der historische ontwikkeling. De wisselwerking van de economische en sociale politieke en militaire, geestelijke en geografische, biologische en psychologische krachten wordt door de haar scheppende persoonlijkheden bepaald. Wij komen op voor de mogelijkheden en de verantwoordelijkheid van de mens. De verdediging van de cultuur van het Avondland tegen het communistische gevaar is de actuele taak der Europese naties.
2. De opbouw van het Europese Rijk is de grote verplichting van onze tijd. In het organisch geheel van dit rijk wordt de gelijkgerichtigheid en nationale onafhankelijkheid van iedere natie gewaarborgd.
3. Het Rijksgebied behoort een open markt te zijn met een uniform economisch stelsel. De lonen en levensmiddelprijzen zullen in het gehele Rijksgebied gelijk zijn. Een economisch evenwicht zal mogelijk gemaakt worden, door die delen van het Rijksgebied, die een technische rationalisatie behoeven, bijzondere Rijkscredieten te verlenen.

VERTROUWELIJK

4. De militaire krachten worden aan de betreffende Rijksorganen onderworpen. Het aandeel van iedere natie in het gemeenschappelijke leger wordt door het aandeel der tottaalbevolking bepaald. Het principe van gelijkgerechtigheid der naties moet op militair, zowel als op economisch en sociaal gebied worden toegepast.
5. Wij proclameren de samenwerking tussen het Europese Rijk en de andere naties, die uit de bodem der Europese cultuur zijn opgegroeid. De koloniale volkeren zullen het recht verkrijgen als gelijkberechtigde staten tot het Rijk toe te treden, indien zij een door de wet bepaald economisch en cultureel niveau hebben bereikt. Het doel is de gelijkberechtigheid van blanke en gekleurde volkeren in het werk voor de cultuur en de nationale vrijheid van alle delen van het Rijk.
6. De persoonlijke gelijkheid voor de wet zal worden gewaarborgd. Niemand mag veroordeeld worden zonder een met de wet in overeenstemming zijnde procedure. De vrijheid van gedachte, van het woord, van de vergadering en van de organisatie mag niet worden aangetast en slechts beperkt zijn door de noodzakelijkheid, de maatschappij en het individu tegen misdadige aanslagen te verdedigen. De rege­ringschef moet van algemene verkiezingen afhankelijk zijn. De volksvertegenwoordiging moet in corporatieve kies­kringen worden gekozen. De verkiezingen behoren vrij en geheim te zijn. De regering heeft niet het recht de propa­ganda der oppositie te onderdrukken om daarmee haar eigen machtsinteresse te dienen.
7. Het sociale en economische leven moet door de organisaties der corporatieve maatschappij worden geregeld. De gelijk­berechtigdheid van kapitaal en arbeid moet tot in alle onderdelen worden doorgevoerd en de ondernemers zullen van de eenzijdige afhankelijkheid van het kapitaal worden bevrijd. De rechten van de arbeiders en van de ambtenaren in het bedrijf, in de corporaties en in het economisch leven als geheel moeten door de wet verzekerd worden. De productie zal worden gevrijwaard voor afhankelijkheid van de staat.
8. De wetenschap moet vrij en onafhankelijk zijn. Het doel van alle opvoeding moet de vorming van vrije en sterke mensen zijn. De samenwerking van familie, school en jeugd­beweging moet de sociale tegenstellingen overbruggen. De mogelijkheid tot studie mag niet afhankelijk zijn van het vermogen der ouders, doch slechts van de aanleg en begaafd­heid der studerenden.
9. Wij wensen een hechte samenwerking van en met alle socia­le, economische en culturele krachten van het Avondland

VERTROUWELIJK

en wij streven naar een verzoening van de idealisten, die in de laatste wereldoorlog aan beide fronten hebben gestreden, teneinde de cultuur van het Avondland tegen het Communisme te kunnen verdedigen en het werk voor de Europese eenheid met kracht voort te zetten.

10. Het Christendom is sinds 15 eeuwen de geestelijke basis van de Europese cultuur geweest. Christendom en Humanisme zullen ook voortaan de sterkste pijlers zijn der Europese cultuur, waarbij echter vooropgesteld moet worden, dat ook de niet-Christen en de niet-Humanist een eigen onafhankelijke plaats in het volksbestel moet worden gewaarborgd. De materiële standaard is afhankelijk van de morele standaard. Sociale en economische vooruitgang is zonder een morele verheffing ondenkbaar. De Europese vernieuwing moet tegelijkertijd een geestelijke vernieuwing van de mens, van de maatschappij en van de staat zijn. De gemeenschap is ons sociale principe, ons nationale principe en ons internationale principe; samenwerking is de diepste consequentie van de Europese Reformbeweging.

BIJLAGE V.

Uittreksel uit artikel van Silvio E. van Rooy
in "Der Widerhall" van Mei 1951.

Völkische Wirklichkeiten - nicht staatliche Konstruktionen - sollen die Grundlage des neuen Europas sein! Denn Volk und Raum sind von Dauer, Staaten viel weniger. Und wir möchten nun endlich mal was Dauerhaftes haben, etwas Handfestes. Die weitblickenden Patrizier der Nordseeküste sind noch immer die gleichen Menschen.

Die Arbeitsgemeinschaft "Niederlande-Deutschland" ist nicht mit der "Brücke", dem "Cercle Français" oder den "Amerika-Häusern" zu vergleichen. Auch nicht mit der "Gesellschaft zum Studium der Sowjet-Union". Es stehen auch keine Regierungen, Kirchen oder Parteien hinter ihr. Ihr Zweck ist, sich selbst einmal auflösen zu können; EINMAL, wenn sich nicht mehr Leute "Ausländer" schimpfen, die nächste Verwandte sind und wenn es einmal nicht mehr passieren kan, dasz eine Kameradin aus einem Land des hochdeutschen Sprachgebietes nach einem Land des niederländischen Sprachgebietes eingeladen wird und von ihrem Vorgesetzten den wohlwollenden Rat bekommt: "Fahren Sie doch nicht hin, hier ist es doch auch schön, lassen Sie doch diese Lumpen, diese ollen Pfeffersäcke" (historisch).

Es gibt in der Arbeitsgemeinschaft "Niederlande-Deutschland" junge Männer und Frauen, die mehrere Jahre im Gefängnis gesessen haben - für Deutschland. Die alles - was sie besessen - dadurch verloren haben! Nur das EINE

VERTROUWELIJK

nicht: den Glauben, van dem Hans Zöberlein in den letzten Zeilen seines bekanntesten Romanes spricht. Wenn die Arbeitsgemeinschaft "Niederlande-Deutschland" heute zum Widerstand gegen Besatzungsmächte und Teilstaatregierungen aufruft, so tut sie dies nicht, weil sie zum Beispiel den Westen hasst oder Rachegefühle schüren will. Denn ihre Mitarbeiter kennen den Westen und stehen in Ehrfurcht vor dem, was er einmal geleistet, gedacht, and geträumt hat. Sie tut das auch nicht, weil sie Jahrhunderte eigenständiger Geschichte auslöschen oder verkleinern will. Denn sie weiss, dass auf den sumpfigen Wiesen Hollands und in den mächtigen Bergen der Schweiz einmal FREIHEIT gerettet wurde, als sich in Mitteleuropa Fürsten nur um ihre eigenen Sachen kümmerten. Wenn die Arbeitsgemeinschaft Kulturwerte aller Länder ihres Bereiches vermittelt, so tut sie das nicht zum schöngeistigen Zeitvertreib, sondern um jeden etwas von dem beglückenden Reichtum einer über Staats- und Zonengrenzen vorhanden Kulturgemeinschaft erleben zu lassen. AUF DAS GANZE will sie; denn nur in der n a t ü r l i c h e n Gemeinschaft von engsten Verwandten und kämpfenden Gesinnungsgenossen kann sich das Einzelwesen frei entfalten!

Silvio E. van Rooy -
Amsterdam.